

This project is funded
by the European Union

Ѓорѓиевски Љупчо
Ана Марија Петровска

**Мапирање на
потребите и интересите
на младите
во образовниот процес
од општина Ресен**

This project is funded
by the European Union

Мапирање на потребите и интересите на младите во образовниот процес од општина Ресен

Проект: Општествена интеракција и економско
зајакнување на младите во Ресен

ЗРР Локална Акциона Група – ЛАГ ПРЕСПА
Центар за Економски Анализи – ЦЕА

Автори:
Ѓоргиевски Љупчо
Ана Марија Петровска

Мај, 2019

CIP- Каталогизација во публикација
Национална и универзитетска библиотека “Св. Климент Охридски”, Скопје

373.3/.5-053.6:379.8(497.7)(047.31)

ЃОРГИЕВСКИ, Љупчо

Мапирање на потребите и интересите на младите во образовниот процес од општина Ресен / автори Ѓоргиевски Љупчо, Ана Марија Петровска.
- Скопје : Центар за економски анализи-ЦЕА, 2019.- 37 стр. : табели, граф. прикази ; 21 см

Публикацијата е во рамки на проектот: “ Општествена интеракција и економско зајакнување на младите во Ресен”.- Содржи и: Анекс 1

ISBN 978-608-4731-55-9

1. Петровска, Ана Марија [автор]

а) Млади- Основно и средно образование- Слободно време- општина Ресен
- Истражувања

COBISS.MK-ID 110541322

СОДРЖИНА

Вовед.....	5
Методологија, пристап и алатки.....	7
Генерални податоци за анкетираниите млади лица во образовен процес од Ресен.....	9
Состојба на младите од аспект на социјалниот живот, забава и дружење.....	11
Едукација и неформално образование за подобрување на вештините на младите.....	16
Волонтеризам и волонтерско учество.....	20
Заклучоци.....	22
Анекс 1.....	24
Анекс 2.....	28

Вовед

Ниската општествената интеракција и слабите можности за економско зајакнување на младите во образовен процес е предизвик со кој се соочува младата популација во државата а посебно во помалите градови и руралните средини меѓу кои се вклучува и општина Ресен.

Во денешно време, младите имаат ограничени можности за поминување на своето слободно време, па така освен дневните кафулиња кои во помалите градови опстојуваат само на краток рок, други собирни места за дружење не ни постојат.

Во општина Ресен постојат околу 7 кафулиња но и нивната посетеност со време се намалува па затоа истите постојат на краток рок, а други собирни места за дружење воопшто не постојат. Во Ресен, бројот на млади во образовен процес според последните стратистички податоци изнесува 1.310 млади на возраст од 10 до 19 години од кои 47% се женски, а најголемо учество имаат младите на возраст од 14 до 19 години.

Младите во образовен процес од Ресен посебно средношколците се соочуваат со недостаток на собирно место каде ќе можат да се дружат и забавуваат а воедно ќе имаат можност и економски да се зајакнат преку посета на различни едукативни обуки за градење на нивните капацитети и вештини и подготовка за влез на пазарот на труд.

Оттука, ова истражување претставува мини анализа за мапирање на потребите и интересите на младите во образовен процес од Општина Ресен и има за цел да обезбеди детален преглед на нивните потреби, барања и интереси во одредена област за надоградување на вештините и дополнително нивните ставови за создавање услови за интеграција и социјална кохезија преку дружење во веќе опремен и обезбеден простор исклучиво за таа намена.

Ова истражување се базира на прибирање на примарни податоци од терен од две категории на лица и тоа: млади во образовен процес од Ресен на возраст од 10 до 19 години како и нивните родители.

Целта на истражувањето претставува идентификување на потребите на младите од Ресен од аспект на социјален живот, забава и дружење и условите кои ги нуди нивното место на живеење имаат за поминување на слободното време.

Методологија, пристап и алатки

Врз основа на досегашните истражувања преку мерење на перцепцијата на младите од основните училишта и младите средношколци, како и мерење на перцепцијата на родителите на младите, ги идентификувавме потребите на младите основци/ средношколци од Ресен за нивниот социјален живот од аспект на дружење, забава и анимација како и нивното економско зајакнување преку стекнување на разни вештини и знаења во вонучилишните активности како што се едукативни обуки. Оттука, оваа анализа се води согласно следната методологија:

1. Структуриран прашалник наменет за младите во образовен процес;
2. Структуриран прашалник наменет за родителите на младите кои се во образовен процес.

Истражувањето се базира исклучиво на прибирање на примарни податоци од терен преку спроведување на два прашалници наменети за две категории на испитаници и тоа:

1. Млади во образовен процес од средното општинско училиште Цар Самоил и основните училишта: ОУ Мите Богоевски и ОУ Гоце Делчев.
2. Родители на младите во образовен процес.

Прашалникот беше директно доставен до младите и нивните родители, од страна на проектниот тим во периодот од февруари до март. Примерокот опфаќа вкупно 300 испитаници поделени во двете категории: вкупно анкетирани 150 млади (од кои 100 од средното училиште и 50 од двете основни училишта заедно), и дополнително анкетирани 150 родители (од кои 100 родители

на млади од средното училиште и 50 родители на млади од двете основни училишта заедно.)

Структура на прашалник наменет за младите во образовен процес и нивните родители¹:

1. Генерални податоци
2. Состојба на младите од аспект на социјалниот живот, забава и дружење
3. Едукација и неформално образование за подобрување на вештините на младите
4. Волонтеризам и волонтерско учество

Во истражувањето, вкупниот износ на сите одговори во одделни графикони е поголем/помал од 100% поради неприменливост на одредени прашања и заокружување на цел број во поединечните проценти на одговорите, со цел поедноставување на претставувањето на резултатите.

¹* Види Анекс 1 и Анекс 2

Генерални податоци за анкетираните млади лица во образовен процес од Ресен

Структурираниот прашалник, наменет за двете категории на испитаници – млади во образовен процес и родители, беше анонимен па оттука постои можност да се обезбеди генерален преглед на испитаниците исклучиво на половата застапеност и етничката припадност.

Согласно бројот на испитаници, можеме да забележиме дека 60% од испитаниците се жени додека 40% се мажи. Доколку ги расчлениме по категорија на испитаници и по училишта, повторно доминира женскиот пол и тоа кај првата категорија на испитаници – млади во образовен процес: 54% од основните училишта и 51% од средното училиште се девојчиња, додека кај втората категорија на испитаници – 44% од основните училишта и 79% од средното училиште се жени.

График 1: Полова застапеност на испитаници

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Анкетирањето е спроведено меѓу млади со различна етничка припадност, кои живеат на територијата на Ресен, а едно од основните училишта е од мешовит карактер (покрај македонски постојат и турски паралелки), додека во Средното училиште, покрај овие две има и паралелки на албански јазик. Оттука, според етничката припадност, 84 % од испитаниците од младите во образовен процес со од македонска етничка припадност, 6 % се Албанци, 9% се Турци и 1% се Роми.

Состојба на младите од аспект на социјалниот живот, забава и дружење

Доколку направиме преглед на испитаниците според тоа колку тие се задоволни од социјалниот живот на младите во Ресен и овозможените услови за поминување на слободното време со друштвото, можеме да забележиме дека повеќе од половина од младите или 54% делумно се задоволни од социјалниот живот во Ресен, 27% воопшто не се задоволни и најмал дел односно 19% се задоволни од истиот. Од друга страна, најголем број од испитаниците – родители или 70% сметаат дека во Ресен не постојат никакви услови кои овозможуваат децата да го поминуваат своето слободно време со друштвото а воедно и дополнително да се едуцираат.

График 2. Перцепција на испитаниците за социјалниот живот на младите и овозможените услови за поминување на слободното време

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Согласно двете категории на испитаници, во Ресен, речиси и да не постојат локали кои овозможуваат младите да го поминуваат своето слободно време и да се дружат.

Според првата категорија на испитаници – млади во образовен процес, 78% од нив се изјасниле дека не постојат локали ниту услови во затворени простори за дружење. Најголем број од втората категорија на испитаници – родителите или дури 92% од нив се изјасниле дека во Ресен не постојат локали кои ќе им овозможат на нивните деца да го поминуваат своето време забавно.

График 3. Дали постојат разни локали во Ресен за дружење на младите со исклучок на кафулињата ?

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Според перцепцијата на испитаниците, најголем дел од нив сметаат дека не постојат локали за дружење на младите во Ресен, па оттука се поставува прашањето на кој начин го поминуваат слободното време и каде најчесто се среќаваат, после училишните часови?

Најголем дел од младите слободното време го поминуваат по кафулињата, како место каде се собираат по завршување на училишните часови, сметаат и двете категории на испитаници.

График 4. На кој начин го поминуваат младите слободното време со друштвото во Ресен?

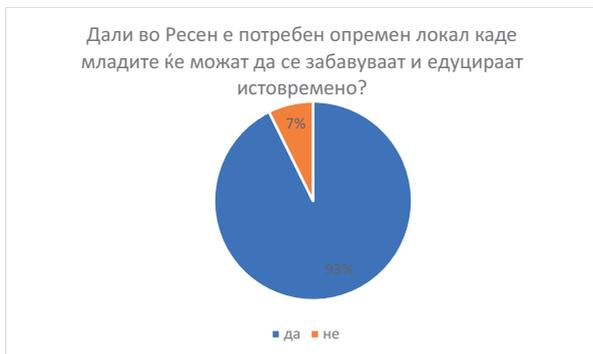

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Доколку го погледнеме График 4, можеме да забележиме дека најголемиот дел од нивното слободно време, како и нивното дружење се одвива во кафулиња, кои не претставуваат места за дополнителна едукација преку забава. Дополнително, родителите сметаат дека нивните деца најчесто своето слободно време го поминуваат на телефон и компјутер играјќи разни игри, додека помал дел од нив наведуваат дека нивните деца се занимаваат со спортски активности во слободно време бидејќи други можности во Ресен не постојат.

На График 5 е прикажан ставот на испитаниците за отворање на опремен локал наменет исклучиво за младите во образовен процес каде ќе можат да го поминуваат слободното време преку дружење и забава и дополнителна едукација во доменот на интерес на самите млади. Најголем дел од испитаниците од двете категории или 93% сметаат дека е неопходно отворање на опремен локал кој ќе биде наменет за младите бидејќи во општина Ресен таково место не постои и досега никој нема покренато иницијатива.

График 5. Дали во Ресен е потребен опремен локал каде младите ќе можат да се забавуваат и едуцираат истовремено?

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Во однос на прашањето: Дали сметате дека е потребен локал за младите во близина на училиштето каде може да се собираат и заеднички да работат на проектни и тимски активности зададени од страна на професорите/наставниците?, и двете категории на испитаници повторно го делат истото мислење и став.

Најголем број од првата категорија на испитаници – млади во образовен процес или 82% и 97% од втората категорија на испитаници – родителите сметаат дека е подобро отворањето на такво место наменето за млади да биде во близина на училиштето.

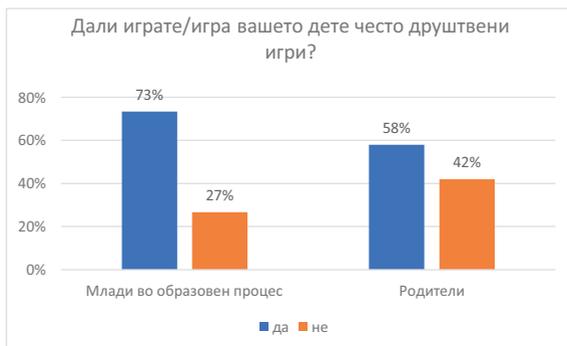
График 6. Дали сметате дека е потребен локал за младите кој ќе биде во непосредна близина на училиштето?

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Со оглед на фактот дека живееме во ера на дигитализација, кога неможе да се замисли животот на младите без мобилен телефон, лаптоп, таблет, компјутер, и кога целокупното нивно меѓусебно комуницирање се одвива со помош на телефон, сепак најголем дел од младите во Ресен или 73% се изјасниле дека играат и друштвени игри меѓу другото. 58% од родителите сметаат дека играат друштвени игри често. Од друга страна 42% од родителите велат дека нивните деца не играат друштвени игри туку најчесто се занимаваат со играње игри на компјутер и телефон и со спорт.

График 7. Дали играте/игра вашето дете често друштвени игри како монопол, карти, шах, пинг понг?

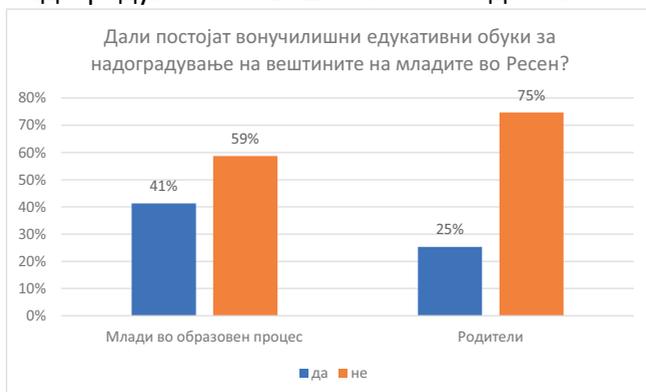

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Едукација и неформално образование за подобрување на вештините на младите

Во општина Ресен, како и во сите други помали и рурални општини во Северна Македонија, младите во образовниот процес се соочуваат со низок степен на информираност за можностите и користите од посета на вонучилишни едукативни обуки за надоградување на нивните вештини. И во двете категории на испитаници, најголем дел од нив не се запознаени ниту информирани дека во Ресен досега се одржале едукативни обуки за надоградување на вештини на младите (Види График 8). И покрај дел од испитаниците – млади во образовен процес кои се информирани и запознаени дека досега биле организирани неколку едукативни обуки за млади најчесто од Црвен Крст, речиси 60% од нив не присуствувале на обуките бидејќи не биле во доменот на нивниот интерес.

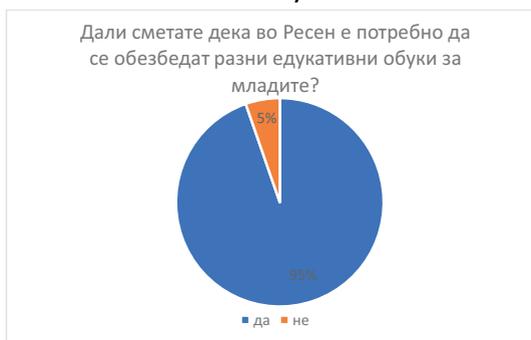
График 8. Дали постојат вонучилишни едукативни обуки за надоградување на вештини на младите во Ресен?

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Во Ресен постои потреба за создавање на услови за интеграција и социјална кохезија на младите преку дружење како и потреба од развивање на програма за континуирано доградување на вештините на младите. Интересот на младите во образовниот процес за постоење на вонучилишни едукативни обуки за градење на нивните капацитети и вештини и подготовка за влез на пазарот на трудот е многу голем. На График 9 може да забележиме дека 95% од вкупниот број на испитаници и од двете категории сметаат дека во Ресен е потребно да се обезбедат разни едукативни обуки за младите.

График 9. Дали сметате дека во Ресен е потребно да се обезбедат разни едукативни обуки за надоградување на вештините и знаењата каде младите може бесплатно да ги посетуваат?

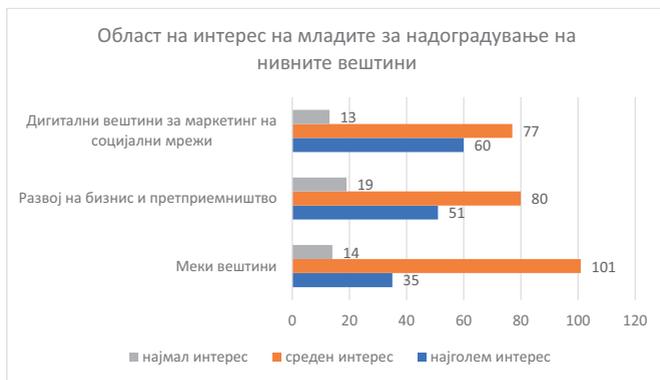
Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Најголем интересот на младите во образовен процес за надоградување на своите вештини и знаења имаат во областа на развој на дигиталните вештини за маркетинг на социјалните мрежи што вклучува креирање на промотивна кампања, промоција на артикли на одредена таргет група и развивање на маркетинг стратегија. Овој тип на испитаници се изјаснија дека

нивниот интерес во оваа област е последица на дигитализацијата на модерниот свет и сметаат дека можат да заработуваат преку интернет.

Од друга страна, најмал е нивниот интерес за меки вештини и за тоа како да направат професионална лична биографија, како да се однесуваат на интервју за работа/пракса/волонтерство и како да изработат професионален семинарски труд. И покрај нивниот низок степен на поседување на овој тип на вештини, тие сметаат дека меките вештини не се клучен елемент за барање на работа.

График 10. Област на интерес на младите за надоградување на своите вештини

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Од друга страна, доколку ги разгледаме одговорите на нивните родители, можеме да забележиме дека и тие сметаат дека нивните деца би имале најголем интерес за учество на обуки за стекнување на дигитални вештини а најмалку би биле заинтересирани за учество на обуки за развој на бизнис и претприемништво односно како да направат бизнис план за започнување на бизнис, како да пронајдат финансиски средства за да го започнат истиот, начини и процес за развој на бизнис.

График 11. Перцепција на родителите за област на интерес на своите деца за надоградување на нивните вештини

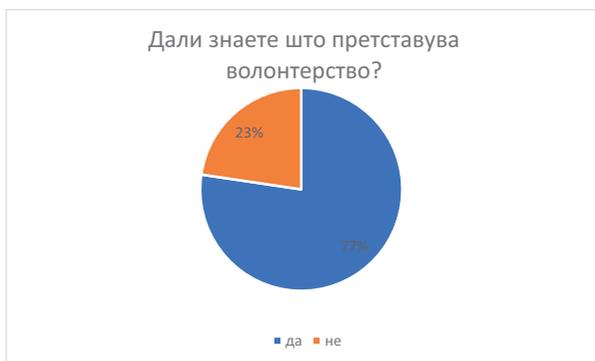
Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Волонтеризам и волонтерско учество

Волонтерството претставува практика на луѓе кои работат за доброто на останатите, без мотив за било каква финансиска или материјална добивка. Младите волонтираат и со цел да стекнат вештини, помага при градењето кохезивни (сплотени / тесно поврзани) заедници, корист имаат и учениците при аплицирањето за стипендии, продолжување на образованието или барање работа, бидејќи се свесни дека евалуаторите се импресионираат кога во кратката биографија е опфатено и волонтерска работа. Младите во Ресен имаат познавање за поимот волонтерство, но ретко кои од нив досега волонтирале во некоја организација или институција. Најголем дел од младите во образовен процес или 77% се запознаени со поимот волонтерство, но од нив само 37% досега презеле волонтерско учество и тоа најчесто во Црвен Крст и Невладини организации.

Од друга страна, 5 испитаници – млади во образовен процес досега волонтирале во некоја организација но не биле запознаени со поимот волонтерство и неговите користи и бенефити туку тоа го направиле најчесто за да се дружат со своите другари/ки.

График 12. Дали знаете што претставува волонтерството?

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Волонтерството претставува добра мерка која придонесува за подобрување на квалитетот на животот, со активно вклучување на младите во општествениот живот, како и за развој на хумано и рамноправно демократско општество во општина Ресен. Мислењето на младите од Ресен и нивните родители дека волонтерството може да помогне во стекнување на нови вештини е идентично и нивниот став е релативно позитивен односно 95% од испитаниците и во двете категории се изјасниле со позитивен став.

Најголем дел од испитаниците – млади во образовен процес кои се изјасниле со позитивен став за користите и бенефициите кои ги нуди волонтерството односно 84% од нив би прифатиле да учествуваат во волонтерска работа и да бидат поттикнувачи на волонтерскиот активизам во Ресен.

Генерално, најголем дел од испитаниците – млади во образовен процес или 81% и 93% од испитаниците – родители сметаат дека тие/нивните деца ќе прифатат да бидат волонтери доколку им се овозможи шанса.

График 13. Дали волонтерството може да помогне во стекнување на нови вештини?

Извор: Пресметка на авторот со податоци од теренско истражување

Заклучоци

- Младите во образовен процес од Ресен посебно средношколците се соочуваат со недостаток на место каде ќе можат да се дружат и забавуваат а воедно ќе имаат можност и економски да се зајакнат преку посета на различни едукативни обуки за градење на нивните капацитети и вештини и подготовка за влез на пазарот на труд.
- Повеќе од половина од младите или 54% делумно се задоволни од социјалниот живот во Ресен, 27% воопшто не се задоволни и најмал дел односно 19% се задоволни од истиот.
- Најголем број од испитаниците – родители или 70% сметаат дека во Ресен не постојат никакви услови кои им овозможуваат на своите деца да го поминуваат своето слободно време со друштвото а воедно и дополнително да се едуцираат.
- Најголем дел од младите слободното време го поминуваат по кафулињата, како место каде се собираат по завршување на училишните часови бидејќи други локали воопшто не постојат, сметаат и двете категории на испитаници.
- 93% од двете категории на испитаници сметаат дека е неопходно отворање на опремен локал кој ќе биде наменет за младите бидејќи во општина Ресен таков локал не постои и досега никој нема покренато иницијатива.
- 95% од вкупниот број на испитаници и од двете категории сметаат дека во Ресен е потребно да се обезбедат разни едукативни обуки за младите.
- Најголем интерес на младите во образовен процес за надоградување на своите вештини и знаења имаат во областа на развој на дигиталните вештини за маркетинг на социјалните мрежи, а истото мислење и став го делат и нивните родители.
- Најголем дел од младите во образовен процес или 77% се

запознаени со поимот волонтерство, но од нив само 37% досега презеле волонтерско учество и тоа најчесто во Црвен Крст и Невладини организации.

➤ 84% од младите кои се изјасниле со позитивен став за придобивките и бенефициите кои ги нуди волонтерството би прифатиле да учествуваат во волонтерска работа и да бидат поттикнувачи на волонтерскиот активизам во Ресен.

➤ Генерално, најголем дел од испитаниците – млади во образовен процес или 81% и 93% од испитаниците – родители сметаат дека тие/нивните деца ќе прифатат да бидат волонтери доколку им се овозможи шанса.

Анекс 1

Прашалник наменет за млади во образовен процес – ученици од основни училишта и средно училиште во Ресен

Овој прашалник е дел од проектот Општествена интеракција и економско зајакнување на младите во Ресен. Ве информираме дека доколку бидете дел од овој прашалник ќе имате предност и можност да учествувате во следните активности на проектот чија корист и бенефит ќе ги имате токму вие.

Овој прашалник е анонимен и има за цел да допринесе кон идентификување на потребите на младите средношколци/основци од Ресен за нивниот социјален живот со друштвото како и нивното економско зајакнување преку стекнување на разни вештини и знаења.

Пол: Ж М

Етничка припадност: Македонец/ка Албанец/ка
 Турчин/ка Ром/ка Друго

1. Дали сте задоволни од социјалниот живот на младите во Ресен?

- a) Да
- b) Не
- c) Делумно

2. Дали постојат разни локали за дружење на младите со исклучок на кафулињата?

- a) Да (наведете) _____
- b) Не

3. На кој начин го поминувате слободното време со друштвото?

- a) Се собираме во кафулиња и разговараме
- b) Се собираме во домашна атмосфера
- c) Се собираме во локали кои се наменети за дружење на

млади

4. Каде се сретнувате најчесто со вашето друштво по завршување на училишните часови?

Кафуле, домашна атмосфера, парк/плоштад?

- a) Кафуле
- b) Домашна атмосфера
- c) Парк/плоштад
- d) Друго (наведете) _____

5. Дали сметате дека е потребен локал за младите да можат да се дружат и да го поминуваат слободното време заедно?

- a) Да
- b) Не

6. Дали сметате дека е потребен локал за младите во близина на училиштето каде може да се собираат и заеднички да работат на проектни и тимски активности зададени од страна на професорите/наставниците?

- a) Да
- b) Не

7. Дали играте друштвени игри како монопол, карти, мини фудбалче, пинг понг?

- a) Да
- b) Не

8. Дали сте информирани дали постојат разни вонучилишни едукативни обуки за надоградување на вашите вештини?

- a) Да
- b) Не

9. Дали сте биле учесник на некоја таква обука?

- a) Да (наведете) _____
- b) Не

10. Дали сметате дека во Ресен е потребно да се обезбедат разни едукативни обуки за надоградување на вештините и знаењата каде младите може бесплатно да ги посетуваат?

- a) Да
- b) Не

11. Во која област имате интерес да ги зголемите вашите вештини и знаења (заокружете и рангирајте од 1 до 3 каде 1 значи најголем интерес а 3 најмал интерес) :

Област на интерес	1 најголем интерес	2 среден интерес	3 најмал интерес
Меки вештини (како да направите професионална лична биографија (CV), како да се однесувате на интервју за работа/пракса/ волонтерство, како да направите професионален семинарски труд)	1	2	3
Развој на бизнис и претприемништво (како да направите бизнис план за започнување на бизнис, како да пронајдете финансиски средства за да започнете свој бизнис, начини и процес за развој на бизнис.	1	2	3
Дигитални вештини за маркетинг на социјални мрежи (креирање на промотивна кампања на социјални мрежи, промоција на артикли на одредена таргет група, и развивање на маркетинг стратегија, facebook, instagram итн.)	1	2	3
Друго (наведете)	1	2	3

12. Дали знаете што претставува волонтерство?

- a) Да
- b) Не

13. Дали досега сте волонтирале во некоја организација/
институција?

- a) Да (Во која, наведете) _____
- b) Не

*Волонтерството претставува практика на луѓе кои работат за доброто на останатите, без мотив за каква било финансиска или материјална добивка. Луѓето волонтираат и со цел да стекнат вештини, помага при градењето кохезивни (сплотени / тесно поврзани) заедници, корист имаат и учениците при аплицирањето за стипендии, продолжување на образованието или барање работа, бидејќи се свесни дека евалуаторите се импресионираат кога во кратката биографија е опфатено и волонтерска работа.

14. Дали сметате дека волонтерството може да ви помогне да стекнете вештини?

- a) Да
- b) Не

15. Дали доколку Ви се овозможи волонтерска работа би прифатиле?

- a) Да
- b) Не

Анекс 2

Прашалник наменет за родителите на учениците од основни училишта и средно училиште во Ресен

Овој прашалник е дел од проектот Општествена интеракција и економско зајакнување на младите во Ресен на Здружението за рурален развој ЛОКАЛНА АКЦИОНА ГРУПА ПРЕСПА –Ресен, во партнерство со Центар за Економски Анализи Скопје, се спроведува во рамките на проектот „Регионална програма за локална демократија во Западен Балкан (Re-LOaD)» која што е финансирана од Европска Унија (ЕУ), а го спроведува Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП).

Овој прашалник е анонимен и има за цел да допринесе кон идентификување на потребите на младите средношколци/основци од Ресен за нивниот социјален живот со друштвото како и нивното економско зајакнување преку стекнување на разни вештини и знаења во вонучилишни активности.

Пол: Ж М

Етничка припадност: Македонец/ка Албанец/ка Турчин/ка
 Ром/ка Друго

1. Според Вас, што е неопходно во Ресен и што е тоа што недостасува за младите?

2. Дали сте задоволни од сегашните услови кои се овозможени за младите во Ресен?

3. Дали сметате дека младите во Ресен имаат разни можности за користење на слободното време?

- a) Да
- b) Не
- c) Делумно

4. Дали постојат разни локали за дружење на младите со исклучок на кафулињата?

- a) Да (наведете) _____
- b) Не

5. Според Вас, на кој начин Вашето дете го поминува слободното време?

6. Според Вас, на кој начин Вашето дете го поминува слободното време со другарите/ките?

- a) Се собираат во кафулиња и разговараат
- b) Се собираат во домашна атмосфера
- c) Се собираат на места на отворено а се наменети за дружење на млади (парк/плоштад)
- d) Друго (наведете) _____

7. Дали сметате дека е потребен опремен локал наменет исклучиво за младите да можат да се дружат и да го поминуваат слободното време заедно?

- a) Да
- b) Не

8. Дали сметате дека е потребен локал за младите во близина на училиштето каде може да се собираат и заеднички да работат на проектни и тимски активности зададени од страна на професорите/наставниците?

- a) Да
- b) Не

9. Дали Вашето дете често игра друштвени игри како монопол, карти, мини фудбалче, пинг понг?

- a) Да
- b) Не
- a. Доколку Не, во која друштвена игра ужива најмногу? _____

10. Дали сте информирани дали постојат разни вонучилишни едукативни обуки за надоградување на вештините на децата во Ресен?

- a) Да
- b) Не

11. Дали Вашето дете било учесник на некоја таква обука?

- a) Да (неведете) _____
- b) Не

12. Дали сметате дека во Ресен е потребно да се обезбедат разни едукативни обуки за надоградување на вештините и знаењата каде младите може бесплатно да ги посетуваат?

- a) Да
- b) Не

13. Според Вас и познавајќи го Вашето дете, во која област има интерес и би требало да ги зголеми вештините и знаењата што ќе му користат во иднина (заокружете и рангирајте од 1 до 3 каде 1 значи најголем интерес а 3 најмал интерес) :

Област на интерес	1 најголем интерес	2 среден интерес	3 најмал интерес
Меки вештини (како да направите професионална лична биографија (CV), како да се однесувате на интервју за работа/пракса/ волонтерство, како да направите професионален семинарски труд) – Вештини кои се важни за продолжување на образованието	1	2	3

Развој на бизнис и претприемништво (како да направите бизнис план за започнување на бизнис, како да пронајдете финансиски средства за да започнете свој бизнис, начини и процес за развој на бизнис. Вештини за започнување на сопствен бизнис	1	2	3
Дигитални вештини за маркетинг на социјални мрежи (креирање на промотивна кампања на социјални мрежи, промоција на артикли на одредена таргет група, и развивање на маркетинг стратегија, facebook, instagram итн.) Вештини за дигитализација во модерниот свет	1	2	3
Друго (наведете)	1	2	3

1. 14. Дали знаете што претставува волонтерство?

- a) a) Да
- b) b) Не

2. 15. Дали досега Вашето дете волонтирало во некоја организација/институција?

- a) a) Да (Во која, наведете) _____
- b) b) Не

*Волонтерството претставува практика на луѓе кои работат за доброто на останатите, без мотив за каква било финансиска или материјална добивка. Луѓето волонтираат и со цел да стекнат вештини, помага при градењето кохезивни (сплотени / тесно поврзани) заедници, корист имаат и учениците при аплицирањето за стипендии, продолжување на образованието или барање работа, бидејќи се свесни дека евалуаторите се импресионираат кога во кратката биографија е опфатено и волонтерска работа.

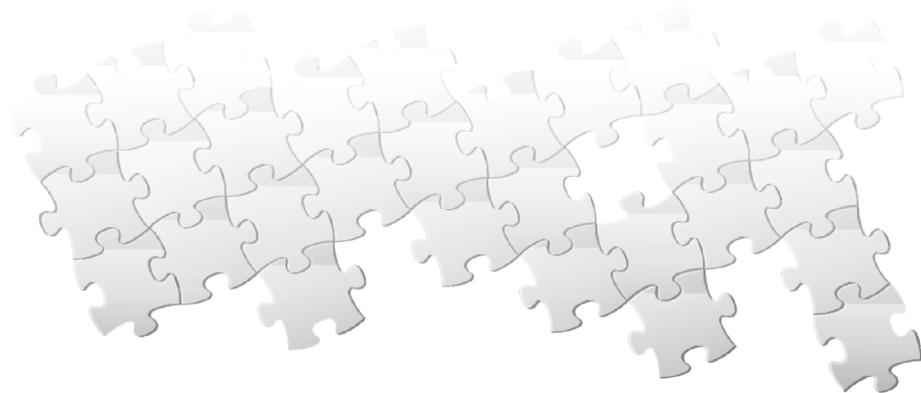
3. 16. Дали сметате дека волонтерството може да помогне на децата да стекнат вештини, одговорност и искуство за реалниот работен свет кој им претстои?

- a) a) Да
- b) b) Не

4. 17. Дали сметате дека доколку се овозможи волонтерска работа, Вашето дете би прифатило?

- a) a) Да
- b) b) Не

Проект:
Општествена интеракција
и економско зајакнување на младите во Ресен

Оваа публикација е изработена и објавена во рамки на проектот „Општествена интеракција и економско зајакнување на младите во Ресен“ кој се спроведува во рамките на Регионалната програма за локална демократија во Западен Балкан – ReL0aD, која е финансирана од Европската Унија (ЕУ) а ја спроведува Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП). За содржината на оваа публикација како и наодите што се изнесени во неа одговорни се исклучиво ЗРР Локална Акциона Група – ЛАГ Преспа од Ресен и Центарот за економски анализи од Скопје и не значи дека ги отсликува ставовите на Европската унија (ЕУ) или на Програмата за развој на Обединетите нации (УНДП).